Załącznik do Zarządzenia nr OA.0050.87.2026
Burmistrza Miasta Koła
z dnia 6 października 2026 r.

Plan Opiekuńczo – Wychowawczo – Edukacyjny

Żłobka Miejskiego w Kole

2026/2027 rok

Spis treści

WSTĘP ... 4

STANDARD 1.2.1 Wizytówka instytucji opieki nad dziećmi do lat 3 ... 6

STANDARD 1.2.2 Akceptacja planu OWE przez podmiot prowadzący instytucję ... 10

STANDARD 1: Plan opiekuńczo-wychowawczo-edukacyjny uwzględnia prawa zawarte w Konwencji o prawach dziecka ... 11

Standard 1.1: Zagadnienia metodyczne do planu opiekuńczo-wychowawczo-edukacyjnego ... 11

STANDARD 6 Wspieranie u dzieci poczucia przynależności i uważności na inne osoby ... 18

Standard 6.1: Wskazówki metodyczne dla personelu, sprzyjające rozwojowi u dzieci poczucia przynależności do grupy oraz zainteresowania innymi, przez organizowanie otoczenia tak, aby dzieci miały możliwość nawiązywania kontaktów z innymi osobami..... 18

Standard 6.2: Aktywności wspierające rozwój autonomii dzieci poprzez umożliwienie dzieciom podejmowania decyzji w sprawach ich dotyczących oraz zwiększanie samodzielności u dzieci ... 19

Standard 6.3: Zadania personelu wspierające współpracę i komunikację dzieci w grupie 20

Standard 6.4: Celebrowanie świąt i innych ważnych wydarzeń ... 20

STANDARD 7 Zapewnienie dzieciom warunków do poznawania i doświadczania otaczającego świata ... 21

Standard 7.1: Wskazówki metodyczne dla personelu sprzyjające poznawaniu i doświadczaniu otaczającego świata przez dzieci ... 21

Standard 7.2: Wybrane aktywności rozwijające poznawanie świata i myślenie przyczynowo -skutkowe ... 22

STANDARD 8 Tworzenie dzieciom środowiska sprzyjającego mówieniu, słuchaniu i porozumiewaniu się ... 23

Standard 8.1: Wskazówki metodyczne dla personelu wspierające rozwój mowy i komunikacji u dzieci. Działania realizowane przez personel w wybranym obszarze:..... 23

Standard 8.2: Wybrane aktywności wspierające rozwój mowy i komunikacji u dzieci. 24

STANDARD 9 Kształtowanie otoczenia umożliwiającego rozwój sprawności fizycznej dzieci oraz angażowanie zmysłów ... 25

Standard 9.1: Wskazówki metodyczne dla personelu wspierające rozwój fizyczny dzieci 25

Standard 9.2:Wybrane aktywności wspierające rozwój fizyczny dzieci ... 26

STANDARD 10 Zapewnienie dzieciom warunków do twórczej ekspresji i kontaktu z różnymi wytworami kultury i sztuki ... 27

Standard 10.1: Wskazówki metodyczne dla personelu oraz niezbędne warunki umożliwiające dzieciom działania twórcze oraz dostęp do wytworów kultury..... 27

Standard 10.2: Wybrane aktywności zachęcające dzieci do wyrażania twórczej ekspresji w różnych formach; wyrażania twórczej ekspresji przez umożliwienie dzieciom wykorzystania różnorodnych materiałów; poznawania różnych wytworów kultury. 28

STANDARD 11 Praca na podstawie planu opiekuńczo wychowawczo edukacyjnego.. 29

Standard 11.1: Realizowanie planu opiekuńczo-wychowawczo-edukacyjnego 29

Standard 11.2: Analizowanie i dostosowywanie planu do możliwości instytucji opieki oraz potrzeb dzieci, które do niej aktualnie uczęszczają 30

WSTĘP

Celem naszej placówki jest zapewnienie dzieciom w wieku do lat 3 bezpiecznych, przyjaznych i wspierających warunków do wszechstronnego rozwoju. Żłobek Miejski w Kole to nie tylko miejsce opieki, ale przestrzeń, w której każde dziecko może poznawać świat, rozwijać swoje kompetencje społeczne, emocjonalne, językowe i ruchowe, a także budować poczucie własnej wartości i bezpieczeństwa.

Naszą misją jest tworzenie takiego środowiska opiekuńczo-wychowawczo-edukacyjnego, w którym każde dziecko czuje się ważne, akceptowane i zauważone. Dążymy do tego, aby dzieci mogły swobodnie rozwijać swoją autonomię, ciekawość świata, twórczość i relacje z innymi.

Dbamy o bliski, pełen zaufania kontakt z rodzicami i opiekunami, wierząc, że partnerska współpraca z rodziną jest kluczowym elementem wspierania rozwoju dziecka.

Wartości, którymi się kierujemy:

- Bezpieczeństwo — tworzymy przestrzeń, w której dzieci czują się bezpieczne emocjonalnie i fizycznie.
- Szacunek — traktujemy każde dziecko z szacunkiem, uznając jego potrzeby, emocje i prawo do własnego tempa rozwoju.
- Akceptacja — wspieramy różnorodność i indywidualność dzieci, budując pozytywne relacje oparte na zrozumieniu.
- Autonomia — stwarzamy dzieciom warunki do podejmowania pierwszych samodzielnych decyzji i rozwijania niezależności.
- Wspólnota — budujemy atmosferę grupy opartej na wzajemnym zaufaniu, współpracy i trosce o innych.
- Rozwój — wspieramy dzieci w odkrywaniu świata, rozwijaniu kompetencji poznawczych, społecznych, emocjonalnych i ruchowych.
- Współpraca z rodziną — traktujemy rodziców jako partnerów w procesie wychowania i rozwoju dziecka.

Dokumenty sporządzono na podstawie:

- Ustawa z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (Dz.U. 2025 poz. 798)
- Rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 13 grudnia 2024 r. w sprawie standardów opieki sprawowanej nad dziećmi w wieku do lat 3 (Dz.U. 2024 poz. 1882)

- Konwencji o prawach dziecka, przyjętej przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 20 listopada 1989 r. (Dz. U. z 1991 r. Nr 120, poz. 526).

W naszej placówce bezwzględnie przestrzegamy **praw dziecka zawartych w Konwencji o Prawach Dziecka** przyjętej przez Zgromadzenie Ogólne ONZ w 1989 roku. Codzienna praca personelu, organizacja środowiska oraz podejmowane działania opiekuńczo-wychowawczo-edukacyjne są zgodne z zapisami tego dokumentu, w szczególności w zakresie:

- Prawa do równego i sprawiedliwego traktowania bez względu na pochodzenie, płeć, wyznanie, język, niepełnosprawność czy inne różnice (Art. 2).
- Priorytetowego traktowania najlepszego interesu dziecka w każdej sytuacji (Art. 3).
- Poszanowania roli i odpowiedzialności rodziców oraz opiekunów w procesie wspierania dziecka w korzystaniu z jego praw (Art. 5).
- Niezbywalnego prawa do życia i rozwoju (Art. 6).
- Prawa do tożsamości (Art. 8).
- Prawa do uczestniczenia w podejmowaniu decyzji go dotyczących, zgodnie z jego możliwościami (Art. 12).
- Prawa do swobodnego wyrażania opinii i myśli, w formie dostosowanej do wieku i możliwości dziecka (Art. 13).
- Ochrony przed wszelkimi formami przemocy, krzywdy i zaniedbania (Art. 19, 34).
- Prawa dziecka z niepełnosprawnością do godnego życia i aktywnego uczestnictwa w społeczności (Art. 23).
- Prawa do poziomu życia odpowiadającego potrzebom rozwojowym dziecka (Art. 27).
- Prawa do edukacji wspierającej rozwój osobowości, talentów, szacunku do innych i środowiska (Art. 28, 29).

Działania personelu oraz stosowane rozwiązania organizacyjne są każdorazowo planowane i realizowane z pełnym poszanowaniem powyższych zasad. Wszyscy członkowie zespołu są zobowiązani do znajomości oraz praktycznego stosowania zapisów Konwencji w codziennej pracy z dziećmi.

STANDARD 1.2.1 Wizytówka instytucji opieki nad dziećmi do lat 3	
Nazwa instytucji	**Żłobek Miejski w Kole**
Organ prowadzący	**Gmina Miejska Koło**
Nr wpisu do rejestru	**2051/Z**
LOKALIZACJA	
Adres	**ul. Powstańców Wielkopolskich 6, 62-600 Koło**
Dostęp do środków transportu	**Placówka znajduje się w dogodnej części miasta, co sprawia, że dojazd jest łatwy z różnych części Koła i okolic. W pobliżu jest przystanek autobusowy. W bezpośrednim sąsiedztwie dostępne są miejsca parkingowe dla rodziców przywożących dzieci samochodem.**
Bliskość terenów zielonych	**W niedalekiej odległości znajdują się zadbane parki miejskie: Park im. St. Moniuszki z alejkami spacerowymi, Skwer Niepodległości oraz Skwer Wolności z podświetlanymi fontannami, co umożliwia regularne spacery oraz organizację zajęć na świeżym powietrzu.**
STRUKTURA I ZASOBY	
Liczba miejsc	**103**
Grupy wiekowe	**4 grupy zróżnicowane pod względem wieku.**
Dostępność sal specjalistycznych	**Placówka nie posiada odrębnych sal specjalistycznych. W przypadku organizacji zajęć specjalistycznych (np. konsultacji, zajęć terapeutycznych) wykorzystywane są pomieszczenia ogólnodostępne w sposób zapewniający dzieciom odpowiednie warunki oraz poszanowanie prywatności.**
Przestrzenie zewnętrzne	**Placówka dysponuje ogrodzonym terenem zewnętrznym przeznaczonym do codziennego pobytu dzieci na świeżym powietrzu. Znajduje się tam bezpieczny plac zabaw**

	z atestowanymi urządzeniami dostosowanymi do wieku dzieci do lat 3, takimi jak zjeżdżalnie, bujaki sprężynowe, domek i piaskownica. Powierzchnia placu zabaw pokryta jest trawą amortyzującą upadki, a cały teren jest monitorowany i regularnie kontrolowany pod kątem bezpieczeństwa. Teren zielony otaczający placówkę pozwala na organizację spacerów, zabaw ruchowych oraz zajęć przyrodniczo-sensorycznych w naturalnym otoczeniu.
KIEROWNICTWO I KONTAKT	
Dyrektor	**Alicja Kokocińska, tel. 63 2720530, e- mail: zlobek@kolo.pl**
Osoby do kontaktu	**Marta Mikołajczyk, sekretarka,** **tel. 63 2720530, e- mail: sekretariatzlobek@kolo.pl** **Magdalena Zborowska, intendent, tel. 63 2720530**
CHARAKTER I METODY PRACY	
Metody pracy	**Szczególną rolę odgrywają metody oparte na aktywności własnej dziecka, takie jak samodzielne doświadczenia, zadania do wykonania czy ćwiczenia praktyczne. W pracy stosujemy także metody percepcyjno-obserwacyjne, obejmujące obserwację, pokaz, filmy edukacyjne i prezentacje, a także metody słowne i podające, np. słuchanie bajek i opowiadań, rozmowy, objaśnienia czy zabawy językowe.** **Istotnym elementem są metody zabawowe: konstrukcyjne, manipulacyjne, ruchowe, muzyczne, sensoryczne, plastyczne, badawcze i swobodne, które wspierają wszechstronny rozwój dziecka.** **W codziennych działaniach wykorzystujemy również sprawdzone metody wspierające rozwój społeczny i ruchowy, takie jak Metoda Ruchu Rozwijającego Weroniki Sherborne, elementy integracji sensorycznej (SI), Pedagogika Zabawy (KLANZA), Opowieść Ruchowa, elementy metody Montessori oraz Bajkoterapia.** **W trosce o dobrostan emocjonalny dzieci stosujemy metody relaksacyjne, masażyki, ćwiczenia oddechowe i zabawy paluszkowe.**

	Muzykoterapia. Organizujemy koncerty z muzyką na żywo oraz zajęcia z wykorzystaniem muzyki klasycznej. Utrwalamy pożądane postawy społeczne poprzez modelowanie zachowań w codziennych sytuacjach.
Specjalne programy	**Placówka realizuje działania wspierające dzieci: „Czytanie na dywanie", koncerty artystów z muzyką na żywo, zajęcia kulinarne, nauka przez zabawę.**
Innowacje	**Żłobek Miejski w Kole dąży do tworzenia inspirującego i wspierającego środowiska dla najmłodszych dzieci, wdrażając innowacyjne rozwiązania pedagogiczne, które odpowiadają na ich indywidualne potrzeby rozwojowe. Nasze podejście opiera się na najnowszych trendach w edukacji wczesnodziecięcej, łącząc sprawdzone metody z nowatorskimi praktykami.** • **Edukacja przez sztukę i kontakt z naturą** • **Wykorzystanie nowoczesnych technologii w edukacji** • **Edukacja sensoryczna – ścieżki sensoryczne, stymulowanie zmysłów** • **Metoda projektów – działania oparte na praktyce i doświadczeniach** • **Metoda Montessori – samodzielność i swoboda wyboru** • **Pedagogika Emocji – rozwijanie kompetencji emocjonalnych** • **Wykorzystanie muzyki klasycznej.**
BEZPIECZEŃSTWO I DOSTOSOWANIE DO POTRZEB DZIECI	
Dostosowanie obiektu	**Obiekt posiada niskoprogowe wejście, podjazd co ułatwia dostęp osobom poruszającym się na wózkach inwalidzkich oraz rodzicom z wózkami dziecięcymi. Dodatkowo, szerokie i przestronne ciągi komunikacyjne umożliwiają swobodne poruszanie się wewnątrz budynku, zgodnie z zaleceniami dotyczącymi projektowania bez barier. Placówka wyposażona jest w windę osobową.** **W celu zapewnienia maksymalnego bezpieczeństwa i komfortu dzieci, w placówce zastosowano:**

	• **osłony na kaloryfery,** • **ochraniacze i zabezpieczenia na meble,** • **zabezpieczenia gniazdek elektrycznych,** • **barierki ochronne,** • **atestowane wyposażenie spełniające normy bezpieczeństwa.** **Ponadto, w budynku znajdują się odpowiednio przystosowane podjazdy i wejścia, umożliwiające łatwe przemieszczanie się dzieciom z ograniczeniami ruchowymi.** **Teren placówki jest ogrodzony, a wejście do budynku zabezpieczone domofonem– osoby postronne nie mają dostępu do wnętrza bez zgody personelu.**
Monitoring	**Żłobek Miejski w Kole wyposażony jest w system monitoringu wizyjnego obejmujący: wejście główne, dwie sale na parterze, teren zewnętrzny, plac zabaw. Monitoring działa całodobowo. Dostęp do nagrań posiada wyłącznie upoważniony personel, a dane są przechowywane zgodnie z obowiązującymi przepisami o ochronie danych osobowych.**
PROGRAMY EDUKACYJNE I OPIEKUŃCZE	
Programy edukacyjne i opiekuńcze – rodzaje aktywności	**Placówka realizuje kompleksowy program opiekuńczo-edukacyjny dostosowany do wieku i etapu rozwojowego dzieci do lat 3, wspierający ich rozwój emocjonalny, społeczny, poznawczy i ruchowy. Codzienny harmonogram obejmuje różnorodne aktywności, takie jak zabawy sensoryczne, ćwiczenia motoryki małej i dużej, zajęcia muzyczno-ruchowe, czytanie książeczek, działania plastyczne oraz proste zabawy matematyczne i językowe. Dzieci uczestniczą również w zajęciach tematycznych związanych z porami roku, świętami, światem przyrody i otaczającą rzeczywistością, co wspiera ich ciekawość i chęć odkrywania świata.** **W pracy z dziećmi wykorzystywane są różnorodne metody, m.in. zabawy paluszkowe, opowieści ruchowe, działania z elementami pedagogiki Montessori oraz zabawy fundamentalne. Codzienne aktywności są przeplatane czasem na odpoczynek, relaksację, posiłki i opiekę indywidualną dostosowaną do potrzeb każdego**

	dziecka. **Personel placówki co miesiąc opracowuje plan pracy dla swojej grupy, na którym opierają się codzienne aktywności. Plany te są tworzone na podstawie autorskich koncepcji lub z wykorzystaniem gotowych materiałów (m.in. Dobrosława Horbacz Paluszkowe Rozśpiewanki, Sylwia Słowińska Niepubliczny Żłobek Child Horizon), które oferują scenariusze zajęć dostosowane do wieku dzieci oraz inspiracje do różnorodnych aktywności edukacyjnych.**
Programy edukacyjne i opiekuńcze – dostęp do specjalistów	**Rodzice posiadają dostęp do informacji o specjalistach współpracujących z placówką, do których mogą samodzielnie zgłosić się w przypadku potrzeby skorzystania z konsultacji lub wsparcia. Lista kontaktowa do specjalistów dostępna jest w widocznym miejscu w instytucji opieki.**

STANDARD 1.2.2 Akceptacja planu OWE przez podmiot prowadzący instytucję
Zatwierdzenie planu OWE w Żłobku Miejskim w Kole odbywa się poprzez: zarządzenie organu prowadzącego tj. Gminę Miejską Koło. Zatwierdzony Plan OWE staje się podstawowym dokumentem określającym sposób realizacji opieki nad dziećmi w Żłobku Miejskim w Kole. Żłobek Miejski w Kole zapewnia, że Plan OWE jest zgodny z przepisami prawa, w tym ze standardami opieki nad dziećmi do lat 3. Placówka umożliwia rodzicom wgląd do Planu OWE oraz zapoznanie z jego treścią. Każda aktualizacja wymaga ponownego zatwierdzenia przez podmiot prowadzący. Plan OWE jest analizowany, dostosowywany i aktualizowany raz w roku (lub częściej, jeśli sytuacja organizacyjna instytucji opieki lub potrzeby dzieci tego wymagają), w okresie: od czerwca do września.

STANDARD 1: Plan opiekuńczo-wychowawczo-edukacyjny uwzględnia prawa zawarte w Konwencji o prawach dziecka

Standard 1.1: Zagadnienia metodyczne do planu opiekuńczo-wychowawczo-edukacyjnego

Standard 1.1.1

Cele opiekuńczo-wychowawczo-edukacyjne

- Zapewnienie dzieciom bezpiecznych, przyjaznych i wspierających warunków pobytu sprzyjających harmonijnemu rozwojowi.
- Respektowanie praw dziecka zgodnie z Konwencją o prawach dziecka, w szczególności prawa do szacunku, swobody wyrażania emocji, odpoczynku i zabawy.
- Stwarzanie dzieciom możliwości rozwijania samodzielności, sprawczości i poczucia własnej wartości w codziennym funkcjonowaniu.
- Wspieranie rozwoju kompetencji społecznych, komunikacyjnych i emocjonalnych poprzez budowanie relacji z rówieśnikami i dorosłymi.
- Wspomaganie wszechstronnego rozwoju poznawczego, ruchowego, językowego i twórczego poprzez odpowiednio organizowane sytuacje edukacyjne.
- Budowanie atmosfery zaufania, akceptacji i poczucia bezpieczeństwa wspierającej proces adaptacji dzieci do środowiska instytucji opieki.
- Wzmacnianie ciekawości poznawczej dzieci oraz wspieranie naturalnej potrzeby eksploracji i odkrywania świata.
- Kształtowanie u dzieci nawyków higienicznych, zdrowotnych oraz potrzeby aktywności fizycznej i dbałości o zdrowie.
- Kształtowanie poczucia bezpieczeństwa i zaufania w relacji z dorosłymi.
- Organizacja przestrzeni instytucji opieki tak, aby dzieci mogły bezpiecznie się bawić, odpoczywać i eksplorować otoczenie.
- Wdrażanie codziennych rytuałów i przewidywalnego planu dnia, budujących poczucie stabilności.
- Codzienne tworzenie sytuacji, w których dzieci mogą swobodnie wyrażać emocje, potrzeby i opinie.
- Organizowanie warunków do odpoczynku i wyciszenia zgodnie z indywidualnymi potrzebami dzieci.
- Poszanowanie prawa dziecka do odmowy udziału w zabawie lub aktywności.
- Umożliwianie dzieciom podejmowania prostych decyzji i wyborów podczas zabawy, posiłków czy czynności samoobsługowych.
- Kształtowanie nawyków samoobsługowych: ubieranie się, korzystanie z toalety, spożywanie posiłków.

- Wzmacnianie poczucia sprawczości poprzez chwalenie za podjęty wysiłek, nie tylko za efekt końcowy.
- Kształtowanie umiejętności współpracy, dzielenia się i czekania na swoją kolej.
- Rozwijanie umiejętności rozpoznawania, nazywania i regulowania emocji.
- Budowanie uważności na potrzeby i emocje innych dzieci.
- Rozwijanie sprawności fizycznej i koordynacji ruchowej poprzez zabawy ruchowe i ćwiczenia.
- Rozwijanie mowy i komunikacji alternatywnej zgodnie z indywidualnymi możliwościami dzieci.
- Rozwijanie kreatywności i wyobraźni poprzez działania plastyczne, muzyczne i konstrukcyjne.
- Stwarzanie spokojnego i przewidywalnego rytmu dnia.
- Indywidualne podejście do potrzeb dzieci w okresie adaptacji.
- Współpraca z rodzicami w procesie adaptacyjnym.
- Organizowanie codziennych sytuacji poznawczych: zabaw badawczych, eksperymentów, obserwacji przyrody.
- Wzmacnianie u dzieci postawy zadawania pytań i poszukiwania odpowiedzi.
- Zachęcanie do samodzielnego podejmowania prób, także w sytuacjach wymagających pokonania trudności.
- Kształtowanie codziennych nawyków higienicznych: mycie rąk, korzystanie z toalety, dbanie o porządek.
- Organizowanie codziennych aktywności ruchowych wspierających prawidłowy rozwój fizyczny.
- Rozwijanie u dzieci świadomości podstawowych zasad zdrowego stylu życia.

Kluczowe zasady organizacji pracy w instytucji (standard od 4 do 11)

Poniżej przedstawiamy zbiór kluczowych zasad, które kierują codzienną praktyką opiekunów w Żłobku Miejskim w Kole. Celem działań jest wspieranie całościowego rozwoju dziecka, jego poczucia bezpieczeństwa, autonomii, samodzielności oraz tworzenie środowiska opartego na relacjach i szacunku.

1. Relacje i bezpieczeństwo emocjonalne

- Budujemy z dziećmi relacje oparte na zaufaniu, szacunku i uważności.
- Codzienna opieka opiera się na ciepłej, wspierającej atmosferze, sprzyjającej poczuciu stabilności i bezpieczeństwa.
- Zapewniamy dzieciom stałych, zaufanych opiekunów, co sprzyja budowaniu więzi, adaptacji i relacji z dorosłymi.

- Komunikujemy dzieciom zmiany w planie dnia i reagujemy na ich potrzeby, zarówno werbalnie, jak i niewerbalnie.

2. Wsparcie autonomii i samodzielności

- Wspieramy dzieci w samodzielnym wykonywaniu czynności higienicznych i podczas posiłków.
- Dzieci mają możliwość podejmowania decyzji dotyczących spraw ich dotyczących, dajemy im wybór, akceptujemy odmowę i indywidualne potrzeby.
- Tworzymy przestrzeń do ćwiczenia samodzielności w bezpiecznych warunkach.
- W sytuacjach, które tego wymagają, aktywnie towarzyszymy dzieciom, ale nie wyręczamy ich.

3. Zabawa, eksploracja i rozwój poznawczy

- Dzieci mają codziennie dostęp do różnorodnych materiałów i aktywności, samodzielnie decydują, w co się zaangażują i w jakim tempie.
- Opiekunowie aktywnie towarzyszą dzieciom podczas eksploracji, są obecni, ale nie ograniczają ich swobody.
- Zachęcamy dzieci do zadawania pytań, prowadzenia dialogów, wyrażania opinii.
- Wspieramy rozwój logicznego myślenia i rozumienia związków przyczynowo - skutkowych.
- Nazywamy zjawiska, tłumaczymy zależności, pomagamy dzieciom rozumieć świat.

4. Komunikacja i rozwój językowy

- Stale wspieramy dzieci w rozwijaniu komunikacji — prowadzimy rozmowy, aktywnie słuchamy, zadajemy pytania, zachęcamy do wypowiadania się.
- Wzbogacamy słownictwo dzieci poprzez wspólne czytanie, komentowanie działań, opisywanie sytuacji i aktywności.
- Uwzględniamy indywidualny poziom rozwoju mowy i komunikacji każdego dziecka.

5. Aktywność fizyczna i zmysłowa

- Codziennie wspieramy rozwój motoryki dużej i małej, równowagi oraz koordynacji wzrokowo-ruchowej.
- Wprowadzamy aktywności angażujące zmysły: wzrok, słuch, dotyk, węch, smak oraz czucie głębokie.
- Zapewniamy dzieciom możliwość ruchu na świeżym powietrzu i w Sali, zgodnie z ich potrzebami.
- Umożliwiamy odpoczynek w dogodnym dla dziecka czasie i formie.

6. Rozwój społeczny i poczucie przynależności

- Tworzymy przestrzeń sprzyjającą nawiązywaniu relacji między dziećmi, odpowiednio aranżujemy otoczenie, zachęcamy do współdziałania i komunikacji.

• Wspieramy dzieci w budowaniu więzi rówieśniczych, uczymy empatii, współpracy i rozwiązywania konfliktów.

• Dzieci uczestniczą w wydarzeniach, świętach i aktywnościach grupowych zgodnie ze swoją wolą, mogą odmówić udziału, bez konsekwencji.

7. Twórczość i kontakt z kulturą

• Dzieci mają dostęp do materiałów umożliwiających swobodną twórczość plastyczną, muzyczną i ruchową.

• Zachęcamy do wyrażania ekspresji w różnych formach, z użyciem różnorodnych technik i środków wyrazu.

• Udostępniamy dzieciom kontakt z literaturą dziecięcą, sztuką, muzyką, inspirujemy do działania, nie narzucając sztywnych form.

8. Współpraca z rodzicami

• Utrzymujemy stały, partnerski kontakt z rodzicami, oparty na zaufaniu, wzajemnym szacunku i otwartości.

• Wymieniamy informacje o rozwoju dziecka, wspólnie ustalamy strategie działania, informujemy o planach i zmianach organizacyjnych.

• Rodzice są zapraszani do udziału w wybranych aktywnościach, wydarzeniach i działaniach wspierających rozwój dziecka.

9. Planowanie i dokumentacja

• Praca opiekunów opiera się na Planie OWE, który wyznacza kierunek działań opiekuńczo-wychowawczo-edukacyjnych.

• Uwzględniamy także dokumenty wynikające z organizacji pracy placówki (np. procedury wewnętrzne, regulaminy, harmonogramy, ewaluacje).

Standard 1.1.2

Metody opiekuńczo-wychowawczo-edukacyjne pracy z dziećmi

W Żłobku Miejskim w Kole stosuje się metody pracy dostosowane do wieku, możliwości rozwojowych oraz indywidualnych potrzeb dzieci. W pracy z najmłodszymi kluczowe jest oparcie działań na zabawie, relacji i aktywności własnej dziecka. Dobór metod uwzględnia naturalną ciekawość, potrzebę ruchu, poznawania świata i budowania relacji społecznych. Metody te wspierają całościowy rozwój dziecka — emocjonalny, społeczny, poznawczy i ruchowy — a jednocześnie wzmacniają poczucie bezpieczeństwa i komfortu w nowym środowisku.

• Metody oparte na aktywności dziecka - uwzględniają naturalną potrzebę działania i samodzielnego poznawania świata: samodzielne doświadczenia, zadania stawiane do wykonania, ćwiczenia praktyczne, kierowanie aktywnością dziecka w sposób wspierający.

- Metody percepcyjno-obserwacyjne - pobudzają ciekawość poznawczą i wspierają rozwój percepcji: obserwacja i pokaz, prezentacje obrazów, ilustracji, rekwizytów, filmy edukacyjne, bajki i prezentacje multimedialne.
- Metody słowne i komunikacyjne - wspierają rozwój językowy, myślenie i budowanie relacji: słuchanie opowiadań, bajek, wierszy i muzyki, rozmowa kierowana i swobodna, opowiadanie, objaśnienia i instrukcje, zagadki, rymowanki, opisywanie zjawisk i ich wyjaśnianie.
- Metody zabawowe - wspierają wszechstronny rozwój poprzez różnorodne formy zabawy: zabawy konstrukcyjne i manipulacyjne, zabawy dydaktyczne, muzyczne i ruchowe, zabawy sensoryczne i plastyczne, zabawy badawcze, przyrodnicze i tematyczne, zabawy swobodne według zainteresowań dziecka.
- Metoda Ruchu Rozwijającego Weroniki Sherborne - wspiera rozwój ruchowy, budowanie poczucia bezpieczeństwa i relacji z innymi poprzez zabawy ruchowe i kontakt fizyczny.
- Elementy metody integracji sensorycznej (SI) - działania wspierające prawidłowy rozwój zmysłów, koordynację ruchową i integrację sensoryczną.
- Metody relaksacyjne - służą wyciszeniu, budowaniu spokoju i pozytywnych relacji z dorosłym: masażyki, ćwiczenia oddechowe, zabawy paluszkowe.
- Metoda modelowania zachowań - dzieci uczą się przez obserwację dorosłych i rówieśników — istotne jest pozytywne wzmacnianie pożądanych postaw i zachowań.
- Pedagogika Zabawy (KLANZA) - łączy różne formy aktywności — ruch, muzykę, plastykę i elementy integracyjne, w atmosferze radości i akceptacji.
- Metoda Montessori - wspieranie samodzielności, niezależności i rozwoju poprzez umożliwianie dzieciom wyboru aktywności i pracy z konkretnymi materiałami rozwojowymi.
- Bajkoterapia - wspiera rozwój emocjonalny, pomaga w zrozumieniu trudnych sytuacji i buduje poczucie bezpieczeństwa poprzez kontakt z bajką terapeutyczną.
- Muzykoterapia – wspiera rozwój emocjonalny, społeczny i motoryczny, a także budowanie poczucia bezpieczeństwa.

Standard 1.1.3

Harmonogram dnia obejmujący stałe i zmienne elementy

6:00 – Przyjmowanie dzieci, powitanie, zabawy swobodne w kącikach tematycznych, zabawy integracyjne.

8:10 – Mycie rąk/czynności higieniczne, przygotowanie do śniadania.

8:15 – Śniadanie.

8:45 – Czynności higieniczne, indywidualne potrzeby dzieci.

9:00 – Zabawowe aktywności edukacyjne do wyboru z różnych sfer rozwoju na salach (ruchowe, muzyczne, sensoryczne, językowe, poznawcze)/zajęcia tematyczne/zabawy swobodne/dydaktyczne w salach lub na świeżym powietrzu.

10:00 - II śniadanie (owoce)

10:15 – Pobyt na świeżym powietrzu (jeśli pogoda pozwala) / zajęcia ruchowe / dydaktyczne / grupowe /swobodne/ tematyczne w salach.

11:00 – Przygotowanie do obiadu, czynności higieniczne.

11:15 – Obiad.

11:45 - Czynności higieniczne, przygotowanie do odpoczynku

12:00 – Odpoczynek dostosowany do wieku i potrzeb dzieci: leżakowanie lub cicha aktywność na dywanie, indywidualne formy odpoczynku

13:30 – Czynności higieniczne, przygotowanie do podwieczorku.

14:00 – Podwieczorek.

14:20–16:00 – Zabawowe aktywności edukacyjne do wyboru z różnych sfer rozwoju/zabawy swobodne/zakończenie dnia, pożegnanie, indywidualne odbieranie dzieci przez rodziców.

Standard 1.1.4

Planowane aktywności

Aktywności podejmowane przez personel z dziećmi w Żłobku Miejskim w Kole opierają się na powtarzalnych, codziennych sytuacjach oraz różnorodnych zabawach, które wspierają rozwój społeczny, emocjonalny, poznawczy i fizyczny. Kluczowe jest zapewnianie dzieciom codziennych okazji do: obserwacji, eksperymentowania, ruchu, budowania relacji i rozwijania samodzielności. Do planowanych aktywności należą m.in.:

- codzienne zabawy swobodne w sali z możliwością wyboru miejsca, materiałów i rodzaju aktywności,
- zabawy angażujące zmysły wzroku, słuchu, węchu, dotyku, smaku: ścieżki sensoryczne (chodzenie na bosaka po różnych powierzchniach, zabawy wodą, błotem, piaskiem, malowanie rękami, słuchanie i wydawanie dźwięków, wąchanie naturalnych zapachów (warzyw, owoców, kwiatów), testowanie smaków, zabawy wspierające motorykę

małą: zabawa klockami, wkładanie i wyjmowanie elementów z pojemników, wlewanie, przelewanie i wylewanie wody, przesypywanie kaszy za pomocą różnych narzędzi, zabawy papierem: chwytanie, darcie, składanie, malowanie farbami (palcami, pędzlami, stemplami), zabawa masami sensorycznymi, lepienie, wałkowanie, krojenie, rwanie, łączenie, przyczepianie, odczepianie, zapinanie,

- odpinanie, włączanie przycisków,
- ćwiczenia koordynacji wzrokowo-ruchowej i równowagi: wspinanie się na kanapę z wykorzystaniem poduszek, krzesełek, mocnych pudeł, chodzenie po śladzie, samodzielne jedzenie, malowanie, mycie rąk, ubieranie się (wkładanie i zdejmowanie prostych elementów garderoby), sprzątanie zabawek do pudeł, zabawy piłką (rzucanie, łapanie, turlanie),
- zabawy wspierające czucie głębokie oraz kształtujące schemat własnego ciała: turlanie się, huśtanie się, przeciskanie się przez tunel, otulanie się kocem, masowanie, naśladowanie ruchów, oglądanie się w lustrze, zabawy „paluszkowe”,
- zabawy manipulacyjne i konstrukcyjne rozwijające koordynację wzrokowo-ruchową (np. klocki, układanki, sortery),
- zabawy sensoryczne, plastyczne, twórcze z wykorzystaniem różnorodnych materiałów i faktur (masa solna, ciastolina, farby, papier, naturalne materiały),
- zabawy muzyczne i rytmiczne — śpiewanie, słuchanie piosenek, gra na prostych instrumentach, zabawy przy muzyce,
- zabawy ruchowe i ogólnorozwojowe, zarówno w sali, jak i na świeżym powietrzu, wspierające sprawność i koordynację ruchową,
- zabawy tematyczne i odgrywanie ról — naśladowanie sytuacji z życia codziennego, rozwijanie wyobraźni i umiejętności społecznych,
- proste zabawy badawcze i przyrodnicze — obserwowanie przyrody, zabawy z wodą, piaskiem, światłem i cieniem,
- zabawy integracyjne, wspólne kręgi, powitania i pożegnania budujące poczucie wspólnoty i relacji w grupie,
- zabawy rozwijające mowę i komunikację — słuchanie bajek, wierszyków, opowiadanie, zabawy paluszkowe, zagadki, rymowanki,
- zajęcia wspierające samodzielność — ćwiczenia samoobsługowe w trakcie codziennych czynności: posiłki, ubieranie się, toaleta,
- codzienne spacery i pobyt na świeżym powietrzu, niezależnie od pory roku, w miarę możliwości pogodowych,
- zabawy wyciszające i relaksacyjne — masażyki, kołysanki, kącik wyciszenia, spokojne czytanie książeczek,
- okazjonalne aktywności związane z kalendarzem świąt i wydarzeń (np. Dzień Misia, Święto Dyni, Dzień Ziemi).

Aktywności są dostosowywane do wieku, możliwości i potrzeb rozwojowych dzieci. W ich planowaniu uwzględnia się również inicjatywę własną dziecka, naturalny rytm grupy oraz codzienne sytuacje edukacyjne pojawiające się spontanicznie. W codziennej pracy opiekunki planują i realizują aktywności w oparciu o miesięczne plany dydaktyczno-wychowawcze. Dokumenty te zawierają precyzyjny opis celów zajęć, a ich zakres jest każdorazowo dostosowany do aktualnych potrzeb i możliwości rozwojowych dzieci w wybranej grupie.

Systematyczna realizacja zaplanowanych działań sprzyja spójnej organizacji dnia, a jednocześnie zapewnia dzieciom różnorodne, atrakcyjne aktywności, które wspierają ich wszechstronny, harmonijny rozwój w bezpiecznym i przyjaznym środowisku.

Miesięczne plany dydaktyczno-wychowawcze stanowią część dokumentacji, przechowywanych w teczce z dokumentacją placówki.

STANDARD 6 Wspieranie u dzieci poczucia przynależności i uważności na inne osoby

Standard 6.1: Wskazówki metodyczne dla personelu, sprzyjające rozwojowi u dzieci poczucia przynależności do grupy oraz zainteresowania innymi, przez organizowanie otoczenia tak, aby dzieci miały możliwość nawiązywania kontaktów z innymi osobami.

Zasady organizacji przestrzeni:

- Sala została zorganizowana w sposób umożliwiający dzieciom obserwację innych oraz swobodne podejmowanie kontaktów społecznych.
- Przestrzeń sali została podzielona na wyraźnie wydzielone strefy aktywności, wyposażone w różnorodne zabawki i materiały dostosowane do wieku i potrzeb rozwojowych dzieci.
- Aranżacja przestrzeni umożliwia jej elastyczne przekształcanie w odpowiedzi na aktualne zainteresowania dzieci.

Działania personelu wspierające budowanie relacji i poczucia przynależności do grupy:

- Personel stosuje codzienne rytuały, takie jak indywidualne powitania, pożegnania, wspólne rozpoczęcia i zakończenia dnia, sprzyjające budowaniu poczucia wspólnoty.
- Harmonogram dnia uwzględnia stałe, powtarzalne elementy integrujące grupę, w tym wspólne zabawy i aktywności.
- Dzieci są zachęcane do udziału w zabawach zespołowych, w szczególności w małych, kilkuosobowych grupach.

- Organizowane są zajęcia sprzyjające współpracy i wzajemnej obserwacji dzieci, takie jak wspólne dekorowanie sali, porządkowanie przestrzeni czy zabawy tematyczne.
- Dzieci mają możliwość naśladowania innych oraz uczestniczenia w zabawach równoległych.
- Personel aktywnie modeluje prawidłowe interakcje społeczne podczas zabaw i codziennych sytuacji, pokazując dzieciom, jak budować relacje z rówieśnikami.
- Personel uważnie reaguje na sygnały dziecka świadczące o chęci nawiązania kontaktu z innymi dziećmi i wspiera je w tych sytuacjach.
- Przy organizacji zabaw integracyjnych i grupowych uwzględniane są indywidualne cechy temperamentu, potrzeby i zainteresowania dzieci.

Standard 6.2: Aktywności wspierające rozwój autonomii dzieci poprzez umożliwienie dzieciom podejmowania decyzji w sprawach ich dotyczących oraz zwiększanie samodzielności u dzieci

Działania wspierające rozwój autonomii i samodzielności dzieci:

- Przestrzeń sali została zorganizowana w taki sposób, aby dzieci miały możliwość swobodnej i bezpiecznej eksploracji oraz samodzielnej zabawy.
- Dzieciom powierzane są proste role i obowiązki w codziennym życiu grupy, takie jak pomoc przy nakrywaniu do stołu, podawaniu sztućców czy porządkowaniu zabawek.
- Dzieci mają możliwość samodzielnego wykonywania czynności adekwatnych do ich możliwości, takich jak ubieranie się, sprzątanie po sobie, układanie puzzli czy aranżowanie kącików zabaw.
- Personel zachęca dzieci do pomagania sobie nawzajem, z uwzględnieniem ich wieku i poziomu rozwoju.
- W sytuacjach konfliktowych personel wspiera dzieci w samodzielnym poszukiwaniu rozwiązań, jednocześnie zapewniając pomoc, jeśli dzieci nie są w stanie same poradzić sobie z daną sytuacją. W całej placówce obowiązują jednolite zasady reagowania w sytuacjach konfliktowych.
- Personel szanuje decyzje dzieci dotyczące dzielenia się zabawkami oraz uczestnictwa w zabawie z innymi dziećmi. Dzieci mają prawo odmówić zabawy z inną osobą lub dzielenia się zabawkami.

Standard 6.3: Zadania personelu wspierające współpracę i komunikację dzieci w grupie

W codziennej pracy personel realizuje następujące działania:

- Podpowiada dzieciom, jak mogą ze sobą współpracować lub rozwiązywać trudne sytuacje, np. „Najpierw on, potem ty".
- Daje dzieciom możliwość samodzielnego decydowania, z kim chcą się bawić, ale pozostaje w pobliżu, aby zapewnić im poczucie bezpieczeństwa i ewentualną pomoc.
- Zamiast zakazów i krytyki, personel stosuje pozytywne komunikaty, które pokazują dzieciom, jak mogą zachować się inaczej, np. „Nogi chodzą po sali" zamiast „Nie biegaj!".
- Jasno i w prosty sposób wyjaśnia dzieciom zasady obowiązujące w grupie, tak aby były dla nich zrozumiałe i możliwe do przestrzegania.
- Poprzez własne zachowanie personel pokazuje dzieciom, jak rozmawiać, prosić o coś, poczekać na swoją kolej czy zaprosić kogoś do zabawy.
- Zachęca dzieci do wspólnych działań, które rozwijają współpracę, takie jak budowanie z klocków, wspólne sprzątanie, zabawy w małych grupach.

W trudniejszych sytuacjach, takich jak nieporozumienia między dziećmi, personel towarzyszy dzieciom, podpowiada rozwiązania i uczy, jak poradzić sobie z konfliktem bez złości i krzyku.

Standard 6.4: Celebrowanie świąt i innych ważnych wydarzeń

Zasady celebrowania świąt i innych ważnych wydarzeń:

- W placówce organizowane są proste formy celebrowania wydarzeń bliskich dzieciom, takich jak urodziny, Dzień Dziecka, Dzień Babci i Dziadka, Dzień Rodziny.
- Dla każdego dziecka obowiązuje ten sam, ustalony z rodzicami rytuał świętowania urodzin.
- Dzieci nie są zobowiązywane do przygotowywania prezentów dla rodziców, dziadków czy innych osób. Wspólne świętowanie ma charakter zabawy i budowania relacji, dostosowany do wieku dzieci.
- Celebrowanie świąt o charakterze kulturowym lub religijnym odbywa się w porozumieniu z rodzicami, z uwzględnieniem różnic kulturowych.
- Każde dziecko ma prawo zrezygnować z udziału w świętowaniu lub jego wybranych elementach, a personel respektuje tę decyzję.

<u>Proponowane święta, wydarzenia, uroczystości w bieżącym roku pracy:</u>

- 15.09 Dzień Kropki – Święto wzmacniające w dzieciach wiarę we własne możliwości i kreatywność.
- 15.10 Światowy Dzień Mycia Rąk – Uczy dzieci podstaw dbania o higienę w prosty i przystępny sposób.

- 06.12 Mikołajki – Daje dzieciom radość i poczucie wyjątkowości poprzez wspólne, radosne wydarzenie.
- 21-22.01 Dzień Babci i Dziadka – Wzmacnia więzi rodzinne i uczy dzieci szacunku do starszych.
- 01.04 Światowy Dzień Świadomości Autyzmu – Kształtuje w dzieciach postawę akceptacji i wrażliwości na różnorodność.
- 22.04 Dzień Ziemi – Rozwija u dzieci troskę o środowisko i buduje podstawy ekologicznej postawy.
- 01-03.05 Święta Majowe – Budują u dzieci poczucie przynależności narodowej w przystępnej formie.
- 26.05 Dzień Matki – Umożliwia dzieciom okazanie bliskości i czułości wobec mamy.
- 01.06 Dzień Dziecka – Daje dzieciom radość, wzmacnia ich poczucie ważności i wyjątkowości.
- 23.06 Dzień Ojca – Pozwala dzieciom wyrazić uczucia i budować bliskość z tatą.
- Około 26.06 Zakończenie roku – Podsumowuje wspólny czas w Żłobku Miejskim w Kole i wzmacnia poczucie wspólnoty grupy.

(podane daty są elastyczne i mogą zostać zmodyfikowane w zależności od bieżących potrzeb)

STANDARD 7 Zapewnienie dzieciom warunków do poznawania i doświadczania otaczającego świata

Standard 7.1: Wskazówki metodyczne dla personelu sprzyjające poznawaniu i doświadczaniu otaczającego świata przez dzieci

Działania realizowane przez personel w wybranym obszarze:

- Dzieci mają możliwość swobodnego działania — indywidualnie, w parach lub w większej grupie, w zależności od potrzeb.
- Przestrzeń sali jest tak zorganizowana, by dzieci miały dostęp do różnorodnych miejsc zabawy tematycznej, które są regularnie wzbogacane o nowe elementy.
- Tematyka stref i materiałów dostępnych w sali jest zmieniana w zależności od aktualnych zainteresowań dzieci oraz tematu zajęć.
- Dzieci podczas zabawy mogą decydować o tym, co chcą robić i jaką formę zabawy wybierają.
- Dzieci mają możliwość samodzielnego badania otoczenia poprzez kontakt z przedmiotami codziennego użytku oraz materiałami dostępnymi w sali.
- Czas trwania zabaw i aktywności dostosowywany jest do zaangażowania i możliwości dzieci — zabawa nie jest przerywana sztucznie, jeśli dzieci chcą ją kontynuować.

- Tematyka zabaw jest dostosowywana do zainteresowań dzieci, a personel reaguje na ich potrzeby w tym zakresie.
- Personel zachęca dzieci do odkrywania nowych umiejętności i zdobywania wiedzy poprzez zabawę, eksperymentowanie i próby działania.
- Dzieci mają przestrzeń do pokonywania drobnych trudności i uczenia się poprzez własne doświadczenia.
- W sali i podczas spacerów dzieci mają możliwość poznawania naturalnych materiałów, obserwowania zmian w przyrodzie i eksplorowania otoczenia.
- Organizowane są aktywności umożliwiające dzieciom poznawanie najbliższego środowiska — zarówno w sali, jak i poza nią.

Standard 7.2: Wybrane aktywności rozwijające poznawanie świata i myślenie przyczynowo - skutkowe

Rozwój myślenia przyczynowo -skutkowego:

- Zabawy wprawiające przedmioty w ruch: toczenie piłek, zabawy z kręceniem bączków, zabawy samochodzikami i pociągami.
- Zabawy światłem i cieniem: rzucanie cienia na ścianę, obserwowanie ruchu światła.
- Wkładanie i wyjmowanie, pakowanie, przenoszenie przedmiotów: sortery, klocki, piłeczki.
- Zgniatanie i rozrywanie papieru, zabawy z lodem: obserwacje przyrodnicze, dotykanie zimnych powierzchni, zabawa z papierem.
- Budowanie i burzenie konstrukcji: układanie wieży z klocków.
- Rozciąganie i badanie właściwości materiałów: rozciąganie gumek, tasiemek, badanie materiałów.

Rozwój umiejętności obserwacji i doświadczania świata:

- Proponowanie dzieciom wyboru produktów podczas posiłków.
- Zabawy przedmiotami wydającymi dźwięki przyrody, zwierząt, zjawisk atmosferycznych, odgłosów otoczenia, pojazdów.
- Zabawy w odkrywanie i poszukiwanie ukrytych przedmiotów.
- Możliwość eksplorowania otoczenia i przyrody wokół placówki: spacer, obserwacja roślin, zwierząt, zjawisk pogodowych. Używanie określeń dla cech przedmiotów:
- Komentowanie i opisywanie znalezionych przedmiotów: „To jest duża piłka, a to mała”, „Miękki kocyk”, „Twardy klocek”.
- Opisywanie tego, co dzieci widzą, słyszą i czym się bawią.
- Porównywanie przedmiotów według cech, np. duży–mały, większy–mniejszy.

Używanie określeń przestrzennych:

- Zabawy w poszukiwanie ukrytych przedmiotów i określanie ich położenia: „Gdzie schował się miś? Za krzesłem? Pod stołem?”. Opisywanie położenia przedmiotów i osób, np. „na”, „pod”, „obok”, „przed”, „za”.

STANDARD 8 Tworzenie dzieciom środowiska sprzyjającego mówieniu, słuchaniu i porozumiewaniu się

Standard 8.1: Wskazówki metodyczne dla personelu wspierające rozwój mowy i komunikacji u dzieci. Działania realizowane przez personel w wybranym obszarze:

Mówienie do dzieci

- Personel dostosowuje sposób wypowiedzi do poziomu rozwoju dziecka, nie używając infantylnego języka.
- Wypowiedzi są krótkie, zrozumiałe i budowane pełnymi zdaniami.
- Podczas kontaktu z dziećmi personel używa pytań otwartych, zamkniętych oraz inicjujących rozmowę.
- Stosowane są różnorodne formy wypowiedzi: pytania, zdania twierdzące, komentarze, wykrzyknienia.
- Personel wyjaśnia dzieciom znaczenie nowych słów i zjawisk, wykorzystując gesty i mimikę.
- Podczas rozmowy personel mówi wyraźnie, modelując prawidłową artykulację i intonację.
- Stosowane są uproszczenia językowe ułatwiające zrozumienie, przy zachowaniu naturalnego, szanującego dzieci sposób komunikacji.

Aktywne słuchanie dzieci

- Personel uważnie obserwuje i reaguje na werbalne i niewerbalne komunikaty dzieci.
- Podczas rozmowy personel daje dzieciom czas na odpowiedź, nie przerywa i nie ponagla.
- Rozwijana jest rozmowa w oparciu o zainteresowania i doświadczenia dziecka.
- W sytuacjach codziennych personel angażuje dziecko w słowną interakcję opartą na wspólnym działaniu.

Wzbogacanie słownictwa dzieci

- Personel rozszerza słownictwo dzieci, opisując przedmioty, zjawiska i sytuacje w otoczeniu.
- Wprowadzane są nowe słowa w kontekście znanych dziecku sytuacji i przedmiotów.
- Dzieci mają codziennie możliwość słuchania opowiadań, historyjek lub bajek.
- Zachęca się dzieci do wspólnego oglądania książek, opowiadania o ilustracjach i powtarzania znanych fragmentów.

- Dzieci mogą samodzielnie przeglądać książki i ilustrowane materiały.
- Podczas wspólnego czytania personel zachęca dzieci do przewracania kartek, zadawania i odpowiadania na pytania, powtarzania słów i rymów. Słownictwo wzbogacane jest o różne kategorie wyrazów, m.in. nazwy przedmiotów, czynności, uczuć i funkcji.

Standard 8.2: Wybrane aktywności wspierające rozwój mowy i komunikacji u dzieci.

Rozmowy z dziećmi

- Codzienne, naturalne rozmowy z dziećmi podczas różnorodnych aktywności.
- Rozmowy z wykorzystaniem pacynek, pluszaków lub innych przedmiotów.
- Rozmowy z dziećmi o tym, co aktualnie przyciąga ich uwagę.
- Komentowanie działań dzieci w trakcie zabawy.
- Dopytywanie dzieci o ich potrzeby w codziennych sytuacjach (np. podczas posiłków, w toalecie).

Komunikowanie się dzieci ze sobą oraz personelem

- Towarzyszenie dzieciom w sytuacjach, gdy ustalają coś między sobą, np. dzielą zabawki, umawiają się na zabawę.
- Zachęcanie dzieci do podejmowania kontaktu z innymi dziećmi i personelem.
- Organizowanie zabaw sprzyjających komunikacji, takich jak zabawa w telefon, dom, przyjęcie.
- Wspieranie dzieci w wyrażaniu swoich potrzeb i emocji wobec innych dzieci i osób dorosłych.

Aktywny udział dzieci we wspólnym czytaniu, słuchaniu tekstów, utworów, książek

- Codzienne wspólne czytanie książek i słuchanie opowiadań, bajek lub rymowanek.
- Zachęcanie dzieci do aktywnego udziału — przewracania kartek, wskazywania elementów na ilustracjach, odpowiadania na pytania.
- Pielęgnowanie rytuałów związanych z czytaniem, np. czytanie ulubionej książki o stałej porze dnia.
- Opowiadanie treści książek z obrazkami z zaangażowaniem dzieci, np. „Pokaż, gdzie jest…”.
- Udostępnianie dzieciom książek do samodzielnego oglądania.

STANDARD 9 Kształtowanie otoczenia umożliwiającego rozwój sprawności fizycznej dzieci oraz angażowanie zmysłów

Standard 9.1: Wskazówki metodyczne dla personelu wspierające rozwój fizyczny dzieci
Działania realizowane przez personel w wybranym obszarze:

Rozwój sprawności w zakresie małej motoryki

- Organizowanie zabaw z wykorzystaniem przedmiotów rozwijających sprawność rąk, dłoni i palców (np. klocki, układanki, manipulowanie drobnymi przedmiotami).
- Pozostawianie dzieciom czasu i swobody na samodzielną zabawę i manipulację materiałami.
- Zachęcanie do zabaw rozwijających koordynację wzrokowo-ruchową, takich jak wrzucanie przedmiotów do otworów, łączenie elementów, układanie klocków.

Rozwój percepcji zmysłowej

- Codzienne udostępnianie dzieciom materiałów o różnorodnej fakturze, zapachu i dźwiękach (np. piasek, woda, ciastolina, naturalne materiały, instrumenty dźwiękowe).
- Organizowanie zabaw sensorycznych dostosowanych do wieku i możliwości dzieci.
- Dbanie o optymalny poziom bodźców w otoczeniu (unikanie zbyt silnych dźwięków, migających świateł itp.).
- Umożliwianie dzieciom eksploracji przedmiotów codziennego użytku i elementów otoczenia pod nadzorem.
- Planowanie zabaw sensorycznych tak, aby dzieci miały czas na spokojne zaangażowanie się i dzielenie swoimi spostrzeżeniami.

Rozwój sprawności w zakresie motoryki dużej

- Organizowanie przestrzeni w sali i na zewnątrz w sposób sprzyjający podejmowaniu aktywności ruchowej.
- Umożliwianie dzieciom wielokrotnego powtarzania i ćwiczenia nowych umiejętności ruchowych tak długo, jak długo są nimi zainteresowane.
- Stwarzanie dzieciom możliwości eksplorowania przestrzeni, np. przez przestawianie zabawek lub przenoszenie dzieci w różne miejsca w sali.
- Towarzyszenie dzieciom w zabawach ruchowych (np. turlanie, czworakowanie, próby wstawania, chodzenia).
- Zachęcanie do podejmowania nowych wyzwań ruchowych w granicach akceptowalnego ryzyka.
- Wspieranie niemowląt w rozwoju ruchowym, m.in. podczas prób siadania, czworakowania, wstawania i chodzenia.

Dbanie o bezpieczeństwo dzieci, ale bez nieuzasadnionego ograniczania ich aktywności ruchowej.

Standard 9.2: Wybrane aktywności wspierające rozwój fizyczny dzieci

Zabawy angażujące zmysły wzroku, słuchu, węchu, dotyku, smaku:

- Ścieżki sensoryczne — chodzenie na bosaka po trawie, piasku, folii bąbelkowej, szyszkach, fakturach.
- Zabawy wodą, np. przelewanie, chlapanie, przekładanie drobnych elementów w wodzie.
- Zajęcia z błotem, piaskiem, ziemią, gliną.
- Malowanie palcami, rękami, gąbkami.
- Słuchanie różnych dźwięków — instrumenty, przedmioty codziennego użytku, dzwonki, folie szeleszczące.
- Wydawanie dźwięków ustami — naśladowanie zwierząt, pojazdów, powtarzanie prostych dźwięków.
- Próbowanie ziół, owoców, bezpiecznych produktów spożywczych o różnych smakach.
- Wąchanie kwiatów, ziół, aromatycznych przypraw.
- Testowanie smaków — słodkiego, słonego, kwaśnego w bezpiecznych warunkach.
- Zabawy koszykiem skarbów — różnorodne przedmioty o różnych fakturach, kształtach i zapachach.

Zabawy wspierające rozwój motoryki małej:

- Budowanie i układanie z klocków różnego rodzaju.
- Wkładanie i wyjmowanie przedmiotów z pudełek, pojemników, butelek z wąskim otworem.
- Chwytanie, darcie, zgniatanie, składanie papieru.
- Malowanie pędzlem, palcami, gąbkami.
- Lepienie, wałkowanie, ugniatanie ciastoliny, masy solnej, plasteliny.
- Przyczepianie i odczepianie elementów, np. rzepy, guziki, spinacze, zatrzaski.
- Zabawy z przyciskami, klawiszami, pokrętłami, otwieraniem i zamykaniem.
- Zawieszanie i zdejmowanie lekkich przedmiotów z haczyków, tablic manipulacyjnych.

Ćwiczenia koordynacji wzrokowo-ruchowej i równowagi:

- Wspinanie się na stabilne elementy, np. poduszki, kanapę, skrzynki, niskie drabinki.
- Chodzenie po wyznaczonym śladzie lub linii.
- Samodzielne jedzenie — nabieranie łyżką, picie z kubka, przekąski do rączki.
- Malowanie, rysowanie kredkami, pisakami, kredą.
- Samodzielne mycie rąk, buzi, czesanie się.
- Sprzątanie zabawek do wyznaczonego pojemnika.
- Zabawy z piłką — turlanie, rzucanie, łapanie, podrzucanie.
- Przeciąganie lekkich elementów (np. sznurka z przyczepionym przedmiotem).

Zabawy wspierające czucie głębokie oraz kształtujące schemat własnego ciała:

- Turlanie się po macie, dywanie, materacu.
- Huśtanie się w hamaku, na bujaku, na rękach opiekuna.
- Przeciskanie się przez tunel, pod stołem, między poduszkami.
- Otulanie się kocem, chustą, zabawy w kokonie.
- Delikatne masowanie pleców, dłoni, stóp, twarzy — ręką lub miękką szczotką.
- Zabawy z kołdrą obciążeniową (jeśli placówka posiada).
- Rzucanie się na miękkie poduchy lub materac.

Aktywności w zakresie dużej motoryki, ze szczególnym uwzględnieniem zabaw na powietrzu:

- Tory przeszkód — przechodzenie przez obręcze, omijanie pachołków, przeskakiwanie przez niskie przeszkody.
- Swobodne zabawy na placu zabaw, na nierównej powierzchni (trawa, piasek, kamyczki).
- Chodzenie po krawężniku, wzdłuż wyznaczonej linii.
- Bieganie po bezpiecznej przestrzeni na zewnątrz.
- Przeciąganie, pchanie, ciągnięcie lekkich wózków, skrzynek, zabawek na sznurku.
- Zabawy w chowanego, w berka w dostosowanej do wieku formie.
- Toczenie dużych piłek, opon, lekkich przedmiotów.
- Zawody ruchowe w prostym wydaniu — kto szybciej dobiegnie, przejdzie, dotknie. Wchodzenie i schodzenie z niskich schodków lub podestów pod nadzorem.

STANDARD 10 Zapewnienie dzieciom warunków do twórczej ekspresji i kontaktu z różnymi wytworami kultury i sztuki

Standard 10.1: Wskazówki metodyczne dla personelu oraz niezbędne warunki umożliwiające dzieciom działania twórcze oraz dostęp do wytworów kultury. Działania realizowane przez personel w wybranym obszarze:

Wspieranie działań twórczych dzieci:

- Personel udziela dzieciom pozytywnej informacji zwrotnej podczas działań twórczych, bez oceniania efektu i poprawiania prac dzieci.
- Dzieci mają codziennie swobodny dostęp (przy nadzorze opiekuna) do różnorodnych materiałów plastycznych (papier, kredki, mazaki, plastelina, ciastolina, klej).
- Zapewnione jest miejsce w sali, gdzie dzieci mogą swobodnie tworzyć i eksperymentować z materiałami.
- Umożliwia się dzieciom rysowanie i malowanie na pionowych płaszczyznach, na wysokości dostosowanej do ich wzrostu.

• W zajęciach plastycznych unika się stosowania gotowych szablonów, kolorowanek i kart do wypełniania.

• Podczas zajęć artystycznych dzieci nie są zmuszane do wykonywania tego samego — każde dziecko może tworzyć po swojemu.

• W pracy plastycznej i konstrukcyjnej personel skupia się na procesie tworzenia, nie na ostatecznym efekcie.

• Codziennie stwarzane są okazje do kreatywnych działań konstrukcyjnych (z klocków, pudełek, pojemników).

• Personel zachęca dzieci do tańca i śpiewu, organizując swobodne i zorganizowane formy aktywności muzycznej.

• Dzieci mają czas na samodzielne poszukiwanie kreatywnych rozwiązań w zabawie i działaniach artystycznych.

Kontakt dzieci z wytworami kultury i sztuki:

• W sali i podczas zajęć udostępniane są dzieciom reprodukcje dzieł sztuki — rysunki, obrazy.

• Personel organizuje sytuacje, w których dzieci mają okazję oglądać ilustracje i książki o wysokim poziomie estetycznym.

• Zapewniana jest muzyka wysokiej jakości, dostosowana do wieku dzieci, o odpowiedniej głośności i różnorodnym repertuarze.

• W miarę możliwości organizowane są zajęcia, podczas których dzieci mogą oglądać spektakle, występy, wystawy lub uczestniczyć w wydarzeniach kulturalnych dostosowanych do wieku.

• Organizowane są koncerty i audycje muzyczne z muzyką na żywo.

Standard 10.2: Wybrane aktywności zachęcające dzieci do wyrażania twórczej ekspresji w różnych formach; wyrażania twórczej ekspresji przez umożliwienie dzieciom wykorzystania różnorodnych materiałów; poznawania różnych wytworów kultury.

10.2.1: Wyrażanie twórczej ekspresji w różnych formach

• Swobodne malowanie, rysowanie na dużych formatach papieru.

• Zabawy konstrukcyjne z wykorzystaniem klocków, pudełek, kartonów, pojemników.

• Taniec swobodny do muzyki, zabawy muzyczno-ruchowe.

• Śpiewanie, naśladowanie dźwięków, zabawy rytmiczne.

• Zabawy w teatrzyk z wykorzystaniem pacynek, pluszaków, rekwizytów.

• Opowiadanie przez dzieci historyjek obrazkowych lub wymyślonych bajek.

• Rysowanie kredą na tablicy lub podłożu zewnętrznym.

• Malowanie gąbkami, stemplem, patyczkiem

• Swobodna zabawa lusterkami — obserwacja siebie i mimiki.

10.2.2: Wyrażanie twórczej ekspresji przez umożliwienie dzieciom wykorzystywania różnorodnych materiałów

- Swobodny dostęp do materiałów plastycznych: kartki, kredki, mazaki, farby, plastelina, ciastolina , tasiemki.
- Zabawy materiałami naturalnymi: szyszki, kamyki, liście, gałązki, piasek, woda.
- Umożliwienie malowania i rysowania na różnych podłożach: papier, karton, folia, płótno.
- Organizowanie zabaw sensorycznych z wykorzystaniem masy solnej, piasku kinetycznego, piany.
- Działania twórcze z wykorzystaniem materiałów z recyklingu: rolki, pudełka, butelki.
- Zapewnienie miejsca, w którym dzieci mogą swobodnie eksperymentować z materiałami — np. kącik plastyczny.

10.2.3: Poznawanie różnych wytworów kultury

- Udostępnianie dzieciom reprodukcji obrazów, ilustracji, rzeźb o wysokiej wartości artystycznej.
- Czytanie i oglądanie książek o wysokim poziomie estetycznym i starannym wykonaniu.
- Słuchanie muzyki klasycznej, dziecięcej i tradycyjnych utworów w odpowiedniej jakości.
- Pokazywanie dzieciom ilustracji, zdjęć, materiałów przedstawiających różne formy sztuki i architektury.
- Organizowanie zajęć tematycznych dotyczących tradycji i zwyczajów (np. świątecznych, regionalnych).
- W miarę możliwości uczestniczenie w wydarzeniach kulturalnych dostosowanych do wieku dzieci (np. teatrzyk, muzyka na żywo).
- Udział w krótkich spacerach lub wyjściach tematycznych (np. obejrzenie muralu, rzeźby w przestrzeni publicznej).

STANDARD 11 Praca na podstawie planu opiekuńczo wychowawczo edukacyjnego

Standard 11.1: Realizowanie planu opiekuńczo-wychowawczo-edukacyjnego

Forma dokumentacji: Dokumentacja prowadzona jest w sposób przejrzysty i zrozumiały dla wszystkich członków zespołu – arkusze obserwacji, tabele, krótkie notatki, opisy.

Zakres dokumentowania: Każdy członek zespołu odpowiada za bieżące dokumentowanie wybranych elementów realizacji Planu OWE, w szczególności:

- Organizowanie działań i aktywności wspierający dzieci we wszystkich obszarach rozwoju.
- Wprowadzanych zmian w organizacji przestrzeni wynikających z potrzeb i zainteresowań dzieci.
- Wniosków z obserwacji oraz informacji zwrotnych od rodziców dotyczących dziecka lub środowiska instytucji opieki.

Stosowane narzędzia dokumentacyjne:

- Krótkie zapisy w dzienniku grupy – w wersji papierowej
- Arkusze obserwacji dzieci – tabela oraz ewentualne spójne notatki.
- Miesięczne plany ze szczegółowymi aktywnościami z różnych obszarów.
- Zdjęcia lub prace plastyczne jako dokumentacja aktywności dziecka.
- Arkusze samooceny personelu w zakresie wspierania dzieci.
- Notatki ze spotkań w sprawie realizacji OWE.

Wykorzystanie dokumentacji: Wnioski z dokumentacji omawiane są podczas spotkań zespołu i służą do:

- Planowania dalszych działań wychowawczo-opiekuńczo-edukacyjnych.
- Wprowadzania zmian w organizacji przestrzeni i pracy z dziećmi.
- Dostosowywania wsparcia do indywidualnych potrzeb dzieci.
- Doskonalenia pracy zespołu i planowania rozwoju zawodowego personelu.

Dostępność dokumentacji: Dokumentacja jest dostępna dla wszystkich uprawnionych członków zespołu oraz, w zakresie dotyczącym ich dziecka, dla rodziców. Dokumentacja prowadzona jest z zachowaniem zasad ochrony danych osobowych.

Standard 11.2: Analizowanie i dostosowywanie planu do możliwości instytucji opieki oraz potrzeb dzieci, które do niej aktualnie uczęszczają

Termin analizy: W naszej placówce ewaluacja Planu OWE przeprowadzana jest raz w roku, w okresie od czerwca do sierpnia, zgodnie z organizacją pracy instytucji opieki. Konkretna data ustalana jest każdorazowo przez osobę kierującą placówką, z uwzględnieniem zakończenia bieżącego roku pracy i możliwości organizacyjnych.

Cel analizy:

- Podsumowanie stopnia realizacji zaplanowanych działań.
- Wskazanie mocnych stron oraz obszarów wymagających doskonalenia.
- Zaplanowanie zmian w Planie OWE na kolejny rok pracy.

Zakres analizy obejmuje:

- Realizację wszystkich obszarów ujętych w Planie OWE.
- Organizację przestrzeni i warunki sprzyjające rozwojowi dzieci.
- Skuteczność działań edukacyjnych, wychowawczych i opiekuńczych.

- Jakość współpracy i komunikacji z rodzicami.
- Funkcjonowanie zespołu i spójność podejmowanych działań.
- Identyfikację trudności i sposobów ich rozwiązywania.

Sposób przeprowadzenia analizy:

- Zebranie informacji z bieżącej dokumentacji (arkusze obserwacji, notatki)
- Uwzględnienie wyników samooceny personelu.
- Analiza opinii rodziców, zebranych poprzez rozmowy, ankiety, konsultacje.
- Spotkanie zespołu, omówienie zebranych informacji i wypracowanie wniosków.
- Spisanie podsumowania w formie dokumentu wewnętrznego.

Dokumentowanie: Z analizy sporządzany jest dokument podsumowujący, zawierający wnioski i zalecenia do dalszej pracy. Dokument przechowywany jest w dokumentacji placówki i służy jako podstawa do modyfikacji Planu OWE.

Powiązanie z ewaluacją pracy personelu: Coroczna analiza Planu OWE jest ściśle powiązana z ewaluacją pracy zespołu. Wnioski z analizy wykorzystywane są do planowania działań doskonalących i rozwoju zawodowego personelu, zgodnie z aktualnymi potrzebami placówki i dzieci.